

Iemand roept: "Jan Fabre, waar zit je, ik kom op je gezicht slaan." (gelukkig kenden niet veel mensen mij)

Op 18 oktober jl. hebben Jan Fabre en zijn acteurs een ongewone voorstelling gegeven van *Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was*. De voorstelling begon om 18 u voor een goed gevulde zaal en kende het eerste uur zijn 'normale' verloop. Vanaf dat moment reconstrueren we aan de hand van Fabres verslag de tumultueuze gebeurtenissen. Achteraf noteerden we enkele reacties van toeschouwers.

19 u.: de eerste act van *Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was* is gespeeld. Alle acteurs gaan van de scène. De 12 stoelen met daaronder een brandende kaars blijven 'tentoongesteld'. Het witte doek (de lege canvas) dat de scheidingslijn vormt tussen speelvlak en backstage wordt langs achter belicht. Het publiek ziet op het doek afgetekende schaduwen van acteurs en objecten. De acteurs beginnen tegelijkertijd en door mekaar heen flarden van recensies uit binnen- en buitenland voor te lezen. Dit zullen ze doen tot halftwee 's nachts. De muziek die tijdens andere voorstellingen wordt gebruikt, wordt ook nu op dezelfde tijdsmomenten gebruikt.

1. Het eerste incident tussen twee toeschouwers. De ene zegt: "Hou je commentaar voor jezelf of ga buiten," de andere antwoordt: "Ik zal op je gezicht komen slaan."
2. Het publiek lacht herhaaldelijk met de voorgelezen teksten.
3. Het publiek begint te beseffen dat het niet *Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was* zal te zien krijgen.
4. Men begint in de handen te klappen; ik denk als protest. De eerste mensen verlaten de zaal.
5. Een vrouw gaat op de scène en blaast één van de kaarsjes uit die opgesteld staan onder de stoeltjes. Gelach.

6. Iemand deelt de festivalkrantjes uit. Het publiek leest hier uit voor en probeert dit te doen op de manier waarop de acteurs hun teksten voorlezen. Algemeen gelach in de zaal, het publiek lacht met zichzelf.

7. Twee mensen lopen de scène op en blazen weer enkele kaarsen uit. Gelach en handgeklap.

8. Mensen beginnen luidop te praten over koetjes en kalfjes. Er ontstaan ook hevige discussies over de voorstelling.

9. Iemand roept: "Jan Fabre, waar zit je, ik kom op je gezicht slaan" (gelukkig kenden niet veel mensen mij).

10. Mensen roepen herhaaldelijk: "We willen ons geld terug, waar is Jan Fabre, waar is Michel Uytterhoeven." Michel zit in de zaal en zegt: "Wil a.u.b. de voorstelling niet storen," staat vervolgens op en verlaat de zaal. Een 30-tal toeschouwers volgen hem.

11. Een jongeman roept luid: "Mensen, sta toch op en verlaat de zaal, Jan Fabre speelt met je kloten... Verlaat de zaal en vraag je geld terug... Blijf hier toch niet zitten, dit duurt nog tot 2 uur."

12. Het publiek wordt zeer luidruchtig en begint rond te lopen in de zaal. Drie jongemannen stappen de scène op en gaan achter het gordijn. Eén van hen zegt tegen de acteurs: "Als je niet stopt, dan slaan we je erachter uit" (dit vernam ik achteraf).

De acteurs negeren dit. De drie verlaten de backstage én de zaal.

13. Een paar jonge mensen beginnen op de scène het witte doek los te trekken; dit hangt op aan een staalkabel en is met gewichten opgespannen. Ze gooien de gewichten eraf en trekken het doek naar de linkerkant van de kabel. Het publiek ziet de acteurs nu. Deze zitten, hangen of liggen rond een tafel, al rokend of etend, de recensies voor te lezen. De 'objecten' die tijdens andere voorstellingen van *Het is theater zoals te verwachten en te voorzien was* gebruikt worden, staan 'tentoongesteld'; een grote theaterspot staat opgesteld richting publiek; op een tafeltje liggen broodjes, fruit en flessen frisdrank.

14. De stekker van de spot wordt uitgetrokken. Het is donker, de acteurs lezen verder. Een acteur steekt de stekker terug in. Enkele mensen applaudiseren.

15. Een jongeman roept: "Jan Decorte is een scheet in een fles."

16. Groepjes mensen komen met veel drukte de zaal terug binnen en roepen om mij. Ik reageer niet. Mensen wijzen naar mij of naar Jeroen (de technicus van de produktie). Een jongeman stapt op mij toe en vraagt zijn geld terug. Ik antwoord: "Nee, en maak a.u.b. niet teveel lawaai als je buiten gaat." Ik heb schrik. De spanning in de zaal is te snijden. Er hangt echte agressiviteit in de lucht.
17. Een meisje en een jongen uit het publiek kleden zich op de scène uit tot ze in hun onderbroek staan (ze proberen de aan- en uitkleedscène van Eric en Els te imiteren). Gelach en applaus.

18. Een jongeman neemt een handdoek in de backstage, legt die over de vogelkooi en verlaat de zaal.

19. Een paar jongemannen gaan naar de acteurs en trekken de recensies uit hun handen. De acteurs redden wat er te redden valt en lezen verder. Een jongeman duwt een actrice en trekt haar tijdschrift terug; zij slaat hem. Artikels worden in het midden van de scène op een hoop gegooid en er worden twee kaarsen bijgeplaatst. Eén tijdschrift wordt recht op gezet en opengeslagen op een pagina waar ik een foto van mezelf zie. De jongeman wijst ernaar en roept: "Dit is Jan Fabre."

20. Ongeveer 100 mensen hebben ondertussen de zaal verlaten. Het is halfelf.

21. Er wordt een brandblusapparaat op de scène gezet.

Het is theater... (Jan Fabre) — Foto's Herman Sorgeloos

